

කොවිඩ්-19 වසංගත තත්වය හමුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව

ආහාර සුරක්ෂිතතාව

කොවිඩ්-19 වසංගත කාලපරිච්ඡේදය තුළ තීව්‍ර වූ ආර්ථික හා සමාජීය ගැටලු රැස අතරින්, ආහාර සුරක්ෂිතතාවට අදාළ ගැටලු පිළිබඳව දේශීය වශයෙන් මෙන්ම ගෝලීය වශයෙන් ද ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ගේ, විද්වතුන්ගේ සහ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ඉහළ අවධානයක් යොමු වී ඇත. එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයට අනුව, ආහාර සුරක්ෂිතතාව යනු ක්‍රියාශීලී හා නිරෝගී ජීවිතයක් ගත කිරීමට අවශ්‍ය ආහාර අවශ්‍යතා සහ ආහාර රුචිකත්ව සපුරාලිය හැකි පරිදි, ප්‍රමාණවත්, සුරක්ෂිත හා පෝෂ්‍යදායී ආහාර සඳහා සියලුම පුද්ගලයන්ට සෑම කල්හිම භෞතික, සමාජීය හා ආර්ථික වශයෙන් ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාවක් පැවතීමයි. මෙම නිර්වචනය මගින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවට අදාළ ප්‍රධාන පැතිකඩ හතරක් වන ආහාරවල සුලබතාවය, ආහාර සඳහා වූ ප්‍රවේශය, ආහාර උපයෝජනය සහ එහි ස්ථායීතාවය ආවරණය කෙරෙයි. එබැවින්, ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ සංකල්පය ආහාර නිෂ්පාදනය සහ ප්‍රමාණවත් ආහාර සැපයුමක් සහතික කිරීම යන මූලික තත්වය අභිබවා ගිය පුළුල් සංකල්පයක් වේ. ආහාර සුරක්ෂිතතාවයේ ප්‍රධාන පැතිකඩවලට අදාළ සාධක වන ආහාර නිෂ්පාදනය, බෙදා හැරීම සහ ගබඩා කිරීම, සියලු ප්‍රදේශවලට ප්‍රමාණවත් පරිදි අවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය පැවතීම, ප්‍රමාණවත් පෝෂණය, ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන් ආහාර සඳහා ඇති ප්‍රවේශය, ආහාර රුචිකත්ව සහ පුද්ගලයන්ගේ ආහාර පරිභෝජනය වැඩි දියුණු කෙරෙන පිරිසිදු ජලය, සනීපාරක්ෂාව සහ අනෙකුත් සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම් යනාදී ආහාරමය නොවන අංග මෙන්ම, වසංගත, යුදමය හෝ සෘතු විපර්යාස, වක්‍රීය හෝ අනපේක්ෂිත සිදුවීම් වැනි කම්පන අවස්ථාවල දී පවා අඛණ්ඩව ප්‍රමාණවත් පරිදි ආහාර සුලබතාවක් පවත්වා ගැනීම වැනි කරුණු ආහාර සුරක්ෂිතතාවට ඇතුළත් වේ. ආහාර අනාරක්ෂිතතාවයේ කෙටි කාලීන ප්‍රතිඵලය කුසගින්න වන නමුත්, දීර්ඝ කාලීනව පවතින ආහාර අනාරක්ෂිතතාවය තුළින් අඩු බර, වයසට සරිලන උස නොතිබීම, කෘෂ බව සහ ක්ෂුද්‍ර පෝෂක උග්‍රතාව වැනි මන්දපෝෂණය ආශ්‍රිත ගැටලු ඇති කෙරෙන අතර, ආහාර අනාරක්ෂිතතාවයේ උග්‍ර අවස්ථාවන්හි දී මරණය පවා ඇති විය හැකිය. ආහාර අනාරක්ෂිතතාවය හේතුවෙන් ඇති වන අහිතකර ආහාර පුරුදු, උදාහරණයක් ලෙස කාබෝහයිඩ්‍රේට් අධික ආහාර පරිභෝජනය කිරීම, නිසා ස්ථූලතාවය මෙන්ම දියවැඩියාව හා අධි රුධිර පීඩනය වැනි බෝ නොවන රෝග ඇති විය හැකිය. සාමාන්‍යයෙන්, දිගු කල් පවතින ආහාර අනාරක්ෂිතතාවය තුළින් ළමුන් වැඩි වශයෙන් බලපෑමට ලක් වන අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අධ්‍යාපනය තුළින් ඔවුන් අත් කර ගන්නා ප්‍රතිඵල අඩු වීමටත්, එය වැඩිහිටි විශේෂ දී ඔවුන්ගේ ආර්ථික

අවස්ථා සීමා වීමටත් බල පෑ හැකිය. එමනිසා, තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කවලට සමගාමීව ශ්‍රී ලංකාවේ සාගින්න හා දරිද්‍රතාවය අවම කිරීම සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම ඉතා වැදගත් වන අතර, එය මහජනතාවගේ පොදු යහ පැවැත්ම සහ ශ්‍රම බලකායේ ඵලදායීතාව වැඩි දියුණු කිරීමට සහ දිගු කාලීනව පවතින සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ ගැටලු අවම කිරීමට ඉවහල් වනු ඇත. පසුගිය දශක කිහිපය තුළ මහජනතාවගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත් කරගෙන ඇතත්, කොවිඩ්-19 වසංගත ව්‍යාප්තිය සමඟ ජාතික මට්ටමින් මෙන්ම ගෘහස්ථ මට්ටමින් ද ආහාර අනාරක්ෂිතතාව ඉහළ ගොස් ඇත.

කොවිඩ්-19 වසංගතය මගින් ආහාර සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම

ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයට අනුව, ලෝක ජනගහනයෙන් සියයට 8.9ක්, එනම් මිලියන 690ක් පමණ ජනතාවක්, වසංගතයට පෙර මන්දපෝෂණයෙන් පෙළුණ බවට ඇස්තමේන්තු කර ඇත. ලොව මන්දපෝෂණයෙන් පෙළෙන මුළු ජනගහනයට කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් තවත් මිලියන 83ත් 132ත් අතර ජනතාවක් එකතු විය හැකි බව ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය විසින් සිදු කරන ලද මූලික ඇස්තමේන්තුවලට අනුව පෙන්වුම් කෙරෙයි. වසංගතයට පෙර පැවති දත්ත මත පදනම්ව, ආහාර සුලබතාව, ආහාර මිලදී ගැනීමේ හැකියාව හා ආහාරවල ගුණාත්මකභාවය මෙන්ම සුරක්ෂිතතාව යන සාධක සලකා බලන, ගෝලීය ආහාර සුරක්ෂිතතා දර්ශකය 2019ට අනුව, රටවල් 113ක් අතුරින් ශ්‍රී ලංකාවට 66 වැනි ස්ථානය හිමි විය. මේ අතර, ළමා මන්දපෝෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ දීර්ඝ කාලීනව පවතින ගැටලුවක් වී තිබේ. ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2016 වසරේ සිදු කරන ලද ජන විකාශන හා සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණයට අනුව, වයස අවුරුදු 5 හෝ ඊට අඩු ළමුන් අතර වයසට සරිලන උස නොමැති වීම, කෘෂ බවෙන් පෙළීම සහ අඩු බර, පිළිවෙළින්, සියයට 17.3ක්, සියයට 15.1ක් සහ සියයට 20.5ක් විය. වසංගත කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ආහාර නිෂ්පාදනය අඛණ්ඩව සිදු කිරීම හා බෙදා හැරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබූ ද, ගෝලීය හා දේශීය වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වූ ආර්ථික හා සමාජ කටයුතු සීමා කර තැබීම් සහ සංවරණ සීමා පැනවීම් වැනි පෙර නොවූ විරූ වසංගත නිවාරණ පියවර සමඟ රටේ ආර්ථික කටයුතු කෙරෙහි අවහිරතා ඇති වූ අතර, ඒ හේතුවෙන් සැපයුම් දාම සහ ජනතාවගේ ජීවනෝපායන් කෙරෙහි මෙන්ම, එමගින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවට ද බලපෑම් එල්ල විය. කොවිඩ්-19 වසංගතය තුළින් ලද අත්දැකීම් මගින්, මෙවැනි පෙර නොවූ විරූ ආර්ථික කම්පනවල දී මහජනතාවගේ

ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීමේ වැදගත්කම මෙන්ම, එවැනි ගැටලු නිසි ලෙස විසඳා නොගතහොත් රට තුළ දැනට පවතින ආහාර අනාරක්ෂිතතා ප්‍රශ්න තවදුරටත් උග්‍ර වීමට ඇති හැකියාව අවධාරණය කරයි.

කොවිඩ්-19 වසංගතය හමුවේ ආහාර අනාරක්ෂිතතාවයේ අවදානමට ලක් වන කණ්ඩායම්

කොවිඩ්-19 වසංගත තත්ත්වයට පෙර සිටම ආහාර අනාරක්ෂිතතාවය හේතුවෙන් අවදානමට මුහුණ දී සිටි ජන කණ්ඩායම් අතර ආහාර සුරක්ෂිතතාව සම්බන්ධයෙන් වසංගත කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී මතු වූ ගැටලු විෂමාකාරව උග්‍ර විය. ඒ අනුව, සීමිත හෝ අක්‍රමවත් ආදායම් ලබන පුද්ගලයන්, හදිසි අවස්ථාවක දී භාවිතයට ගැනීම සඳහා සීමිත ආහාර සංචිත සහ ඉතුරුම් සහිත පුද්ගලයන්, මන්දපෝෂණ ගැටලු සහ නිදන්ගත රෝග වැනි දුර්වල සෞඛ්‍ය තත්ත්වයක් ඇති පුද්ගලයන්, විවිධ භාණ්ඩ වර්ග හා වෙළඳපොළ වෙත සීමිත ප්‍රවේශයක් සහිත දුර බැහැර ප්‍රදේශවල ජීවත් වන පුද්ගලයින්, ආහාර අවශ්‍යතා සඳහා වෙළඳපොළ මත මුළුමනින්ම යැපෙන නාගරික ජනගහනයේ ඇතැම් කාණ්ඩ, සීමිත සමාජ ජාල සම්බන්ධතා ඇති පුද්ගලයින්, ප්‍රවාහන පහසුකම් සීමිතව ඇති හෝ නොමැති පුද්ගලයින් සහ වැඩිහිටි, නිවාස අහිමි හෝ අවතැන් වූ වැනි කණ්ඩායම් සහ දරුවන් යන කාණ්ඩ වසංගත කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී වඩාත් අවදානමට ලක් වූ කණ්ඩායම් විය. මේ අතර, වසංගතය හේතුවෙන් රැකියාවෙන් ඉවත් කිරීම් හා වැඩ කරන පැය ගණන සීමා කිරීම් හේතුවෙන් සංචාරක, ආහාරපාන, සාන්තූ සේවා සැපයීම් සහ ප්‍රවාහනය වැනි වැඩි වශයෙන් බලපෑමට ලක් වූ අංශ තුළ පූර්ණ කාලීන හෝ අර්ධ කාලීන සේවා නියුක්තිය ඇතුළු සමස්ත සේවා නියුක්තිය කෙරෙහි දැඩි බලපෑමක් ඇති වූ අතර, එමගින් මෙම අංශවල රැකියාවල නිරත වී සිටින පුද්ගලයන්ගේ ආර්ථික අවදානම ඉහළ ගොස් ඇත.

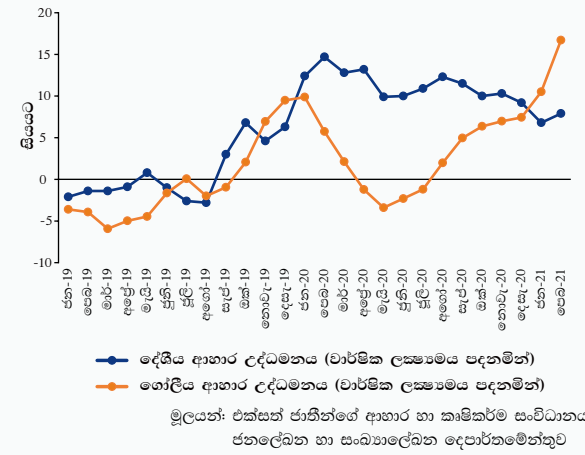
කොවිඩ්-19 වසංගතය මගින් ආහාර පද්ධති වෙත සිදු කෙරෙන බලපෑම

කොවිඩ්-19 වසංගතයේ අහිතකර බලපෑම්, ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් යන දෙ අංශයෙන්ම ආහාර පද්ධති වෙත සම්ප්‍රේෂණය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ බෝග වගා කටයුතු අවහිර කර නොතිබුණ ද, ආර්ථික හා සමාජ කටයුතු සීමා කර තැබීමේ කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී පනවා තිබූ සංචරණ සීමා හේතුවෙන් ශ්‍රමය වැඩි වශයෙන් යොදා ගන්නා බෝග වගා කටයුතු සහ ආහාර සැපයුම්දාමයේ අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන ශ්‍රම පිරිස්වල හිඟයක් ඇති විය. ඒ අනුව, විශේෂයෙන් ම, 2020 මාර්තු සිට අප්‍රේල් අග දක්වා කාලය තුළ දී දිවයින පුරා පනවා තිබූ සංචරණ සීමා හේතුවෙන් පැන නැගුණු ශ්‍රම හිඟය හේතුවෙන් පිරිසැකසුම් කිරීම, ඇසුරුම් කිරීම, ගබඩා කිරීම සහ බෙදා හැරීම ඇතුළු ආහාර නිෂ්පාදනයේ අතරමැදි ක්‍රියාවලි සඳහා බලපෑම්

ඇති විය. මේ අතර, ආර්ථික හා සමාජ කටයුතු සීමා කර තැබූ කාල සීමාව තුළ දී, ආහාර බෙදා හැරීමේ මාර්ග වෙත ඇති වූ බාධා සහ වෙළඳපොළ වසා දැමීම හේතුවෙන් කල් තබා ගත නොහැකි නිෂ්පාදනවල පසු අස්වනු හානි සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. එවැනි සැපයුම් පාර්ශ්වීය අවහිරතා හේතුවෙන් ඉහළ ගිය ආහාර මිල ගණන් මගින්, අඩු මට්ටමේ ක්‍රය ශක්තියක් ඇති, අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්වලට අහිතකර බලපෑම් ඇති කළ අතර, මෙම තත්ත්වය වළක්වා ගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රියාමාර්ග හරහා මැදිහත් වීමට රජයට සිදු විය. කෙසේ වෙතත්, වි.ස. 1.1 රූප සටහනෙහි දක්වා ඇති පරිදි, 2020 වසර පුරා ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර මිල උද්ධමනය ඉහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වලට ආහාර සඳහා වැය වන වියදම දැරීමට අපහසු තත්ත්වයක් ඇති කරමින් ඔවුන්ගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවට තර්ජනයක් එල්ල විය. තවද, වසංගතය හේතුවෙන් ජාත්‍යන්තර ආහාර වෙළඳාමට ඇති වූ බාධා බොහෝ රටවල ආහාර සුරක්ෂිතතාවට ගැටලුවක් විය. වසංගත තත්ත්වය උද්ගත වීමත් සමඟ ස්ථාවර දේශීය සැපයුමක් සහතික කිරීම සඳහා රටවල් කිහිපයක් ස්වකීය ආහාර ද්‍රව්‍ය අපනයනය සීමා කිරීම කළේය. වසංගත කාල සීමාව තුළ දී පනවන ලද එවැනි වෙළඳ සීමාවන් මගින් ශුද්ධ වශයෙන් ආහාර ආනයනය කරන රටවල ආහාර සුරක්ෂිතතාවට, එම රටේ ආහාර පරිභෝජන රටාව තුළ ආනයනය කරන ලද ආහාර ද්‍රව්‍යවල ඇති වැදගත්කමට අනුරූපීව, අහියෝග ඇති විය.

ඉල්ලුම් පාර්ශ්වයෙන් ගත් කළ, වසංගතය සමඟ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ සිදු වූ ආර්ථික පසුබෑම හේතුවෙන් පුද්ගලයන්ගේ ජීවනෝපායන් අහිමි වීමෙන්, විශේෂයෙන් ම, දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයන්ට, පෝෂ්‍යදායී ආහාර වේලක් ලබා ගැනීම සඳහා ඇති ප්‍රවේශය සීමා වූවා විය හැකිය. වසංගතය ඉස්මතු වීමත් සමඟ, ලතිලතියේ ආහාර මිලදී ගැනීම් සහ ගබඩා කිරීම් හේතුවෙන්

රූප සටහන වි.ස. 1.1
වසංගත කාලය තුළ දී ගෝලීය හා දේශීය ආහාර උද්ධමනය

අත්‍යාවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය සඳහා ඇති වූ ඉල්ලුම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය අතර, එමගින් අවදානමට ලක්විය හැකි ජන කණ්ඩායම්වලට අත්‍යාවශ්‍ය ආහාර ලබා ගැනීමේ හැකියාව සීමා විය. තවද, වසංගත කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ආහාර සඳහා ඇති ඉල්ලුම කෙරෙහි රෝග ව්‍යාප්ති මාර්ග පිළිබඳව ජනතාවගේ මතය ද විශාල අයුරින් බලපෑ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ප්‍රධාන ප්‍රෝටීන් මූලාශ්‍ර ආහාර වන මස් සහ මාළු සඳහා පැවති ඉල්ලුම 2020 වසර තුළ, විශේෂයෙන්ම, වසංගතයේ දෙවන රැල්ල අවධියේ දී පහළ ගියේය.

කොවිඩ්-19 වසංගතය මධ්‍යයේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්ති

ආර්ථිකයේ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහාය ඇතිව, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් වසංගතය ආශ්‍රිතව පැන නැගුණු සැපයුම් සහ ඉල්ලුම් සම්බන්ධ හදිසි ගැටලු විසඳීම සඳහා පියවර රැසක් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. ඒ අනුව, වසා දමා ඇති හෝ හුදෙකලා ප්‍රදේශවල වෙසෙන ජනතාව, අවදානමට ලක්විය හැකි ජන කණ්ඩායම් සහ ආර්ථිකයේ වඩාත්ම බලපෑමට ලක් වූ අංශවල සේවය කරන පුද්ගලයින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඔවුන් වෙත මුදල් සහ නොමිලේ භාණ්ඩ ප්‍රදානය කිරීම හරහා සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් පුළුල් කිරීමට රජය කටයුතු කළේය. මීට අමතරව, ආර්ථික සහ සමාජ කටයුතු සීමා කර තැබූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ, නිවෙස් වෙත ආහාර ගෙන ගොස් ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය හරහා ළමුන්, ගර්භනී සහ කිරි දෙන මව්වරුන් ඉලක්ක කර ගනිමින් රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පෝෂණ ආධාරක වැඩසටහන් අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යන ලදී. මේ අතර, 2020 ජූලි සිට අගෝස්තු දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ ප්‍රාථමික පාසල් දරුවන්ගේ නිවෙස්වලට ආහාර සලාක ලබා දීම හරහා පාසල් වසා දැමීම හේතුවෙන් පාසල් ආහාර වැඩසටහනට ඇති වූ බාධා අවම කිරීමට ලෝක ආහාර වැඩසටහන ද උත්සාහ දරා ඇත. කෙසේ වෙතත්, දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ පාසල් වසා තැබීම, පාසල් ආහාර වැඩසටහන අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා අභියෝගයක්ව පැවතුණි. සැපයුම් පාර්ශ්වයෙන් ගත් කළ, සහනදායී ණය ලබා දීම, ණය ආපසු පියවීම සඳහා සහන කාලයක් ලබා දීම සහ ව්‍යාපාර අඛණ්ඩව කරගෙන යාම සඳහා ණය ලබා දීම වැනි ඉලක්කගත පියවර මගින් ව්‍යාපාරවලට වසංගතයේ බලපෑමට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සඳහා සහාය වෙමින්, ආහාර සැපයුම් දාමයේ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ හදිසි මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිණිස පහසුකම් සැපයීම අත්‍යාවශ්‍ය විය. මෙම ඉලක්කය අනුව යමින්, වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ඉතිහාසයේ අඩුම මට්ටමක් දක්වා පහළ දමමින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය සැලකිය යුතු ලෙස ලිහිල් කළේය. තවද, වසංගතයෙන් පීඩාවට පත් වූ ව්‍යාපාර සහ පුද්ගලයින්ට සහාය සැපයීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය හා මුදල් ප්‍රතිපත්ති රාමුවල සාමූහික

ප්‍රයත්නයක් ලෙස පොලී සහනාධාර යෝජනා ක්‍රම, ප්‍රතිමූල්‍ය පහසුකම් මෙන්ම, ණය ඇපකර යෝජනා ක්‍රම ඇතුළු සහනදායී මූල්‍ය පහසුකම් කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. කෙසේ වෙතත්, අතරමැදියන්ට වෙළඳපොළ තුළ වැඩි බලයක් ඇති විට, වසංගත තත්ත්වයක් තුළ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයින්ගේ සහ පාරිභෝගිකයින්ගේ ද්‍රවශීලතා ගැටලුවලට සහන ලබා දීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. එවැනි පසුබිමක් හමුවේ, ආහාර සැපයුම් පද්ධතිය තුළ මනා ක්‍රියාකාරීත්වයක් සහතික කිරීම සහ ආහාර මිල උද්ධමනය වළක්වා ගැනීම සඳහා රජය විසින් ආහාර ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සහ මහජනයා අතර ඒවා බෙදා හැරීම මෙන්ම, වෙළඳපොළ නිසි ලෙස අධීක්ෂණය සහ නියාමනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. තවද, කුඩා ගෙවතු වගාව සහ නාගරික ගොවිතැන යන සංකල්ප නැවත හඳුන්වා දුන් සහ ප්‍රවර්ධනය කළ, දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය දිරිගැන්වීමේ රජයේ ප්‍රතිපත්තිමය න්‍යාය පත්‍රය මගින් වසංගත තත්ත්වය තුළ ජනතාවගේ මූලික ආහාර අවශ්‍යතා යම් ප්‍රමාණයකට සපුරාලීමට සහාය සැලසිණි. ආහාර නිෂ්පාදනයට සහාය සැපයීම සඳහා රජය විසින් පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන අඛණ්ඩව ක්‍රියාවට නැංවූ අතර, වී වගාව සඳහා පොහොර නොමිලේ ලබා දීම සිදු කළේය. මීට අමතරව, වසංගත කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, ආහාර පද්ධති හරහා රෝග පැතිරීම වැළැක්වීම සහ ආහාර සැපයුම් දාම අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වීම සහතික කිරීම සඳහා ආහාර සැපයුම් දාමයට සහභාගීවන්නන් විසින් සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ රෙගුලාසි දැඩි ලෙස පිළිපදින බව තහවුරු කිරීමට රජයේ සෞඛ්‍ය බලධාරීහු පියවර කිහිපයක් ගත්හ.

ඉදිරි දැක්ම

කොවිඩ්-19 වසංගතය පෙර නොවූ විරූ තත්ත්වයක් වුව ද, එවැනි අනපේක්ෂිත කම්පනවලට මුහුණ දීම සහ ජනතාවගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා රටේ ආහාර පද්ධතියෙහි සහ ගෘහ ඒකකවල ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීමේ වැදගත්කම එමගින් අවධාරණය වී ඇත. එබැවින්, අනාගතයේ ඇති විය හැකි කම්පනවලට මුහුණ දෙමින් ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව හා සම්බන්ධ ගැටලු කෙටි කාලීන මෙන්ම දිගු කාලීන උපායමාර්ග ද සහිතව සියලු පැතිකඩ ආවරණය කෙරෙන ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රවේශයකින් විසඳිය යුතු වේ. කෘෂිකාර්මික අංශයේ ඵලදායීතා මට්ටම් වැඩිදියුණු කරන අතර, නිසි කලට කෘෂි කටයුතු සඳහා යෙදවුම් සහ ජලය සැපයීම මෙන්ම, විශේෂයෙන් ම, අතිශය දුෂ්කර අවස්ථාවක දී වුව ද ආහාර සඳහා ප්‍රවේශය ලබාදීම පිණිස ඩිජිටල් මාර්ගගත ක්‍රම සහ නිවාස වෙත ආහාර සේවා සපයන නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේද යොදා ගනිමින් අලෙවිකරණය හා අගනිගනම් ඇති පුද්ගලයන් ඉලක්ක කරගත් ආහාර බෙදා හැරීමේ ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම

සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය අවධානය යොමු විය යුතුය. තවද, වසංගත කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ පුද්ගලික අංශය විසින් පාරිභෝගිකයින් සුරාකැමි සහ අක්‍රමිකතා සිදු කිරීම් වැළැක්වීම සඳහා ජාතික මට්ටමේ අධිකාරී ආයතනවලට අමතරව, ප්‍රාදේශීය පාලන අධිකාරීන්ගේ ආයතනික සහාය ද ඇතිව, රාජ්‍ය අංශයේ බෙදා හැරීමේ මාර්ග මෙන්ම, ආහාර නිෂ්පාදන දත්ත ගොනු ශක්තිමත් කිරීම කළ යුතුව ඇත. එසේම, ආහාර ශේෂ පත්‍රයේ ප්‍රධාන ආහාර ද්‍රව්‍ය කිහිපයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තවමත් ආනයනය මත යැපෙන බැවින්, රටේ ආහාර සුරක්ෂිතතාවට ඇති අවදානම වළක්වා ගැනීම සඳහා කලාපීය වශයෙන් මෙන්ම රට තුළ ආහාර වෙළඳාමට පහසුකම් සැලසීම ඉතා වැදගත් වේ. රටේ දිගු කාලීන ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා මෙම ආහාර කාණ්ඩ දේශීයව නිෂ්පාදනය කිරීම දිරිමත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් වන අතර, අදාළ හිතකර ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී කෙටි කාලීන අභියෝග ද කළමනාකරණය කර ගත යුතුය. තවද, පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම, ආහාර හිඟයන් වැළැක්වීම සහ ආහාර මිල උද්ධමනය අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා ශීතාගාර ද ඇතුළුව ගබඩාකරණ පහසුකම් සහ ප්‍රවාහන සේවා වැඩි දියුණු කිරීම මැදි කාලීනව හා දිගු කාලීනව වැදගත් වේ. මේ අතර, වන අලියන්, වඳුරන්, මොණරුන් සහ වල් උගරන් වැනි වන සතුන් හේතුවෙන් සැලකිය යුතු තරමේ බෝග හානියක් සිදුවන අතර, ඉන් දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතාවට තර්ජනයක් ඇති කරයි. එම නිසා, සාධාරණ හා තිරසාර පදනමකින් මානව හා වන සතුන් අතර ගැටුම්

විසඳීම සඳහා සියලු පැතිකඩ ආවරණය වන ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් අවශ්‍යව ඇත. මේ අතර, ආර්ථික වශයෙන් අවදානමට ලක්විය හැකි පුද්ගල කණ්ඩායම්වලට ආදායම් උත්පාදනය කිරීමේ අවස්ථා ඇති කිරීම තුළින් අනාගතයේ දී ඇති විය හැකි අනපේක්ෂිත සිදුවීම්වලට මුහුණ දීම සඳහා ඔවුන් තුළ හැකියාවක් වර්ධනය කිරීමට හැකි වේ. මීට අමතරව, පුද්ගලයන්ගේ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර පුරුදු සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර තේරීම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා, විශේෂයෙන් ම, පෝෂණය හා ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳව මහජනයා දැනුවත් කිරීම ඉලක්ක කර ගත් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවිය යුතුය. රජයේ යෝජිත ජාතික කෘෂිකර්ම ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීමේ දී මෙම කරුණු පිළිබඳව ද සැලකිල්ලට ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මූලාශ්‍ර:

1. Asian Development Bank (June 2020). Food security in Asia and the Pacific amid the COVID-19 pandemic.
2. Food and Agriculture Organisation (2020). COVID-19: Channels of transmission to food and agriculture.
3. Food and Agriculture Organisation (2020). Food security under the COVID-19 pandemic.
4. Food and Agriculture Organisation (2020). The state of food security and nutrition in the world.
5. The Economist Intelligence Unit (2019). Global Food Security Index Report.
6. United Nations (June 2020). Policy Brief: The impact of COVID-19 on food security and nutrition.

